

Nr 251.

Av herr Ohlon m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en fiskeristyreelse med statens fiskeriförsök m. m.

I proposition nr 49 angående inrättande av en fiskeristyreelse har föredragande statsrådet föreslagit, att den nuvarande forsknings- och försöksverksamheten på havsfiskets område, som för närvarande ledes av en särskild styrelse, utsedd av Kungl. Maj:t, skall direkt underställas den nybildade fiskeristyrelsen. Den hydrografisk-biologiska kommissionen skulle alltså upphöra och dess ärenden handläggas av ämbetsverket. Statsrådet föreslår att fiskeristyrelsen, som i vanliga fall utgöres av en överdirektör jämte tre representanter för fisket och en representant för fiskhandeln, skulle vid behandling av hithörande ärenden kompletteras med fyra vetenskapsmän, en företrädande havsfiskets hydrografi, en den marina biologien, en zoologien och en limnologien.

De skäl som anföres för denna nya centralisering synas oss vara allt annat än övertygande. 1946 års utredning angående central fiskeristyreelse har icke kunnat påvisa, att den nuvarande ordningen med en särskild styrelse för den hydrografiska forsknings- och försöksverksamheten varit förenad med några olägenheter eller att forskningen icke varit framgångsrik. Enligt propositionens referat av 1946 års utredning skulle med den nuvarande anordningen den önskvärda samordningen utav de olika anstalterna för kust- och havsfisket icke kunna genomföras »om undersökningarna i fråga om det egentliga havsfisket fortfarande skola bedrivas självständigt och utan direkt inflytande från fiskeristyrelsens sida». En närmare anknytning till den centrala administrativa myndigheten är enligt utredningens uppfattning nödvändig för att bereda denna tillfälle och möjlighet att nära följa och i erforderlig utsträckning dirigera undersöknings- och försöksverksamheten. Föredragande statsrådet understryker detta genom att förklara: »Inrättades en särskild styrelse kunde man befara att den sammanhållande administrationen bleve geografiskt skild från försöksverksamheten i övrigt, vilket skulle kunna leda till bristande samarbete och effektivitet.»

Dessa farhågor torde vara helt oberättigade. Den hydrografisk-biologiska kommissionen, som tillsättes av Kungl. Maj:t, har aldrig bedrivit och bör heller aldrig bedriva sin verksamhet utan direkt inflytande från fiskeristyreelsens sida. Kungl. Maj:t har i kommissionen alltid insatt såsom en ledamot föredraganden för havsfisket i lantbruksstyrelsen och i framtiden torde väl så komma att ske med motsvarande befattningshavare i fiskeri-

styrelsen. Samarbetet har således varit intimt i det förflutna och kan bli det i framtiden.

Hydrografisk-biologiska kommissionen har hittills bestått av en representant för havsfisket inom den centrala administrationen, fiskeriintendenten i Västerhavets distrikt, intendenten för Kulturhistoriska museet i Göteborg, 2 representanter för hydrografien, av vilka den ene varit föreståndare för den hydrografiska forskningsanstalten på Bornö och nu är professor i hydrografi vid Göteborgs högskola samt chef för oceanografiska institutet i Göteborg, en representant för fiskarekåren, en representant för näringsforskningen (chefen för institutet för folkhälsan) och landshövdingen i Göteborgs och Bohus län såsom ordförande i kommissionen. Denna kommission har, såvitt är oss bekant, kunnat på ett lämpligt sätt samordna alla krafter för såväl biologisk som hydrografisk havsforskning. Man skall ha starka skäl för att slå sönder den nuvarande organisationen och centralisera forsknings- och försöksverksamheten under ett ämbetsverk. Därigenom att kommissionen har haft sitt säte i Göteborg, har den lättare kunnat samordna alla planer än vad en niomannastyrelse i Stockholm skall kunna göra. Det skulle också vara synnerligen olyckligt om hydrografisk-biologiska kommissionen komme att upphöra, då den nu genom sin verksamhet, icke minst genom en omfattande skriftserie, är internationellt känd och respekterad. Av propositionen framgår, att statsrådet varit mycket tveksam (s. 38) i fråga om inordnande av ifrågakvarande forskningsverksamhet under den centrala fiskerimyndigheten, och statsrådet synes oss ej heller ha anfört bärande skäl för den föreslagna genomgripande förändringen. Denna synes oss så mycket mindre motiverad som försöks- och forskningsverksamheten inom andra områden i vårt land i regel ej är underordnad centralt ämbetsverk utan fristående.

Statsrådets förslag till organisation innebär, att chefen för fiskeristyrelsen skall vara chef även för hela försöks- och forskningsverksamheten på fiskets område samt vad angår »undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket», som skall komma att omfatta dels havsfiskelaboratoriet i Lysekil och dels det hydrografiska laboratoriet å Bornö, samt slutligen att en av laboratorerna vid något av dessa laboratorier samtidigt skall vara föreståndare för anstalten mot visst tilläggsarvode till laboratorlönen. Den nuvarande organisationen inom hydrografisk-biologiska kommissionen synes oss lämpligare och bättre tillgodose de olika grenarna av forskningsverksamheten, samtidigt som ett samordnande organ erhålles. Kommissionen utser nämligen inom sig en föreståndare för de hydrografiska arbetena, en för de biologiska och en för de fiskeritekniska. Dessa åtnjuta ej, liksom ej heller övriga ledamöter av kommissionen, arvode.

Föredragande statsrådet har själv uppenbarligen funnit sitt eget förslag ofärdigt och förklarar att vad den hydrografiska forskningen beträffar torde frågan om dess framtida ställning ännu icke vara tillräckligt utredd och mogen för avgörande. Tills vidare skulle därför denna forskningsgren bli inordnad såsom en avdelning under den föreslagna undersöknings- och försöksanstal-

ten för havsfisket. I propositionen föreslås även, att undersökningsfartyget Skagerack skall direkt underställas den centrala fiskeristyrelsen. Även detta förslag synes oss mycket svagt motiverat, om fiskeristyrelsen förlägges till Stockholm. Länsstyrelsen har varit närmaste myndighet för detta fartyg och, då landshövdingen i Göteborgs och Bohus län även varit kommissionens ordförande, lätt kunnat samordna alla intressen rörande Skageracks användning. Inte minst med hänsyn till isbrytningen, vartill Skagerack användes under vintertid, är det olämpligt att fiskeristyrelsen är avgörande myndighet. För nämnda bedömande av behovet av isbrytning har länsstyrelsen genom sin förbindelse med befolkningen — för att nu ej tala om den vana befolkningen har att vända sig till länsstyrelsen — lättare att snabbt kunnat träffa avgöranden. Länsstyrelsen får också i många fall samarbeta för detta syfte med marina distriktsförvaltningen och de bolag och kommuner, som ha isbrytande fartyg till förfogande. Att här vidtaga ändring utan att starka skäl föreligga synes oss mindre väl betänkt.

Med stöd av det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta,
att hydrografisk-biologiska kommissionen bibehålles och
att undersökningsfartyget Skagerack allt fortfarande blir
underställt länsstyrelsens i Göteborg förvaltning.

Stockholm i februari 1948.

Sven Em. Ohlon.

Carl Eric Ericsson.

Anna Sjöström-Bengtsson.

Wilh. Annér.
